

YANGININ KAYNAĞINI BULUN

Prof. Dr. Abdurrahman KILIÇ
İTÜ Makina Fakültesi

Göreve başlayalı birkaç ay olmuştu. Bir yaz sabahı erkenden telefon çaldı. İtfaiye Komuta Merkezi arıyordu. Beyoğlu tünelde Yapı Kredi Bankası'nın yandığını söyledi. Araç dışarıda bekliyordu. Olay yerine vardığımda, binanın giriş katında bulunan banka şubesinin içi duman doluydu ve kapıdan içeriye itfaiyeciler su sıkıyordu. İçeride nerenin yandığı görünmüyordu. Ne var ne olmuş diye sordüğümde, önemli bir şey olmadığını söylediler. Peki, neresi yanıyor dediğimde bir şey söyleyemediler. Camı kırın duman çıksın bakalım dedim, camı kırdılar duman gitti, zemin katta hiçbir yangın görünmüyordu. Biraz sonra duman iyice çekilince asma tavan arasında kabloların yandığını fark ettik. Muhtemelen kemiricilerin kabloya zarar vermesi nedeniyle kısa devreden yangın meydana gelmiş ve kablolar yanmaya başlamış içerisi tamamen duman dolmuş, yangın olmamasına rağmen zemin kata tutulan su ile bütün bilgisayarlar zarar görmüştü. Oysa yangın zemin

katta değildi. İlk öğrendiğim ve ilk bilinmesi gereken hususlardan biri yangının kaynağının bulunmasıdır. Yangının kaynağının bulunabilmesi için öncelikle dumanın tahliye edilmesi gerekir. Eğer yangının olduğu mekânda pencere varsa itfaiye geldikten sonra, önce pencerenin açılması, açılmıyorsa kırılması gerekir. Yangın bodrum katta ise duman atım fanları çalıştırılmalı yoksa turbex fanlarla dumanın boşaltılarak yangının kaynağı bulunmalıdır. Çoğunlukla pencerenin açılmasının hava girişi nedeniyle yangını büyüteceği düşünülerek pencere açılmaz, bu doğrudur. Gerçekten pencere açıldığı veya kırıldığı zaman taze havanın girmesi ile yangın parlar. Bu nedenle itfaiye olay yerine gelmeden yangına hava girişi sağlanmaz. New York itfaiyesi olay yerine gelmeden önce Duman Atış fanlarının çalıştırılmasını ve pencerelerin açılmasını yasaklamıştır. Bu husus itfaiye gelmeden önceki durum içindir. İtfaiye olay yerine geldiği zaman olaya müdahale edeceği noktaları belirler, hortumları serer ondan

sonra pencereyi açar veya camı kırar. Eğer duman atışı sırasında parlama olursa, parlama noktasını su tutarak söndürür.

Asma tavan arası yangınların kaynağının bulunması ve söndürülmesi zordur. Öncelikle yangın kaynağının yeri tahmin edildikten sonra asma tavan kancalarla indirilerek yangın söndürülür. Yangın kaynağının bulunması konusunda önceden alınan tedbirler büyük yarar sağlar. Duman dedektörü varsa yangının ilk algılanmanın yapıldığı noktaya yakın bir noktada başladığı kesindir. Ofislerde asma tavan arasına duman dedektöründen daha çok sprinkler sisteminin yapılması uygundur. Böylece hem yangın kaynağı belli olur hem de otomatik söndürme sağlanır. Ayrıca, kiracı değişip asma tavanı değiştirileceği zaman mekân korumasız kalmaz. İtfaiyeciler olay yerine geldiğinde, yangın olan mekânda yoğun duman varsa öncelikle dumanın dışarı atılmasını düşünmeli, yangının kaynağını tahmin etmeden dumana su tutulmamalıdır. ■